

A Fővárosi Ítéltábla a Biczi és Turi Ügyvédi Iroda (**fél címe 1**, ügyintéző: dr. Biczi Tamás ügyvéd) által képviselt felperes neve **felperes címe** felperesnek, dr. Tóth Ágnes Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Tóth Ágnes ügyvéd) által képviselt **alperes neve alperes cím** alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2015. december 8. napján meghozott 21.P.20.838/2015/4. számú 2015. december 8. napján kelt ítélete ellen a felperes által 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy 8 napon belül az eredeti „...” cikkel azonos helyen és mindaddig, amíg az eredeti cikk elérhető, de legalább 30 napig az általa szerkesztett ... honlapon tegye közzé az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás: A honlapunkon 2015. október 23-án megjelent „...” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy a több mint két milliárd forint adófizetői pénz részeként beszédett 1,7 milliárd forint utépítési hozzájárulás eltűnt. A valóságban ebből az összegből 2002-2006 közötti időszakban önkormányzati támogatással mindösszesen 163 utca épült meg.”

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperes által szerkesztett honlapot üzemeltető ..., hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 42.000,- (negyvenkétezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Ezt meghaladóan a peres felek az első- és másodfokú perköltségeiket maguk kötelesek viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében sajtó-helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az alperest az alperesi cikkben szereplő azon közlése miatt, hogy a közalapítvány, ami több mint 1,7 milliárdot szedett be az utépítési hozzájárulásokból az elmúlt években, egyszerűen eltűnt, ugyanúgy mint az a 600 millió forint, amit a városvezetés a ...ba fektetett. Sérelmezte azt a közlést is, hogy már több mint két milliárd forint adófizetői pénznek nem látni a nyomát

Álláspontja szerint valótlan a fenti közlés alapján az az állítás, hogy a Közalapítvány eltűnt, a közalapítvány az elmúlt években szedett volna utépítési hozzájárulásokat, ezzel álláspontja szerint az alperes azt a hamis látszatot keltette, hogy az előző önkormányzati ciklusban építtette a közalapítvány az utakat. Kifogásolta a közlés azon részét, hogy a több mint 2 milliárd forint adófizetői pénz részeként beszedett utépítési hozzájárulás eltűnt, a lakosság által befizetett utépítési hozzájárulás több mint 1,7 milliárd forint volt, illetve hogy a ...ba fektetett 600 millió forint eltűnt.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek bruttó 36.000 forint perköltséget. A le nem rótt 36.000 forint illetékről megállapította, hogy azt a felperes illetékmentessége folytán az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette Magyarország Alaptörvényének 9. cikkének (1)-(3) bekezdéseit, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1), (2) és (3) bekezdéseit, 10. §-át, 12. § (1) és (2) bekezdését, valamint a Legfelsőbb Bíróság PK 12., 13. és 14. számú állásfoglalásaiban kifejtett elveket.

Abból indult ki, hogy a bíróságnak egyrészt a közalapítvány és az általa kezelt 1,7 milliárd forint közpénz eltűnése témakörében, másrészt a közel 600 millió forint eltűnése tárgyában kifejtett cikkbeli értékítéletéről kellett állást foglalnia.

Az első sérelmezett nyilatkozatrész vonatkozásában mindenképp előtte azt vizsgálta, hogy a felperes az Smtv. 12. § (1) bekezdésére figyelemmel rendelkezik-e anyagi jogi legitimációval. A cikkben sérelmezett mondatból azt a következtetést vonta le, hogy a tényállítás, miszerint a ... Közalapítvány eltűnt, nem a felperesre vonatkozik, hanem a közalapítványra.

Nem értett egyet azzal a felperesi értelmezéssel, miszerint „az elmúlt években” kifejezés az elmúlt helyhatósági ciklusra vonatkozna. Álláspontja szerint az elmúlt évek által felölelt időszak pontosan nem állapítható meg, a kifejezés legvalószínűbb tartalma 4-6 év körül vélelmezhető. Érvelése szerint az elmúlt évekkel kapcsolatos közlésnek nincs relevanciája, mivel a cikk egészéből kitűnően a szerző a hangsúlyt arra helyezte, hogy a közpénzeket beszédtek, azonban a felhasználásukról nem áll rendelkezésre információ. Maga a kifogásolt mondat pedig azt sugallja, hogy ez a pénz a közalapítvánnyal együtt tűnt el. A cikk elején található közlés, miszerint az „alapítvány eltűnt és vitte magával az 1,7 milliárd forint nyomát is” kifejezetten megfogalmazza ezt a vélekedést.

Arra a következtetésre jutott azonban, hogy ezek a nyilatkozatok csak a közalapítványt érintik, a közalapítványra vonatkoznak és nem a felperesre, így a felperes nem rendelkezett keresetösségi joggal. A felperessel szemben az a kritika fogalmazódott meg, hogy a vele azonos székhelyen bejegyzett közalapítvánnyal nem rendelkezik információval, így bár a felperes átadott közpénzeket a közalapítványnak, az elsőfokú bíróság következtetése szerint nem rendelkezett perbeli anyagi jogi legitimációval.

Az elsőfokú bíróság ezért nem vizsgálta a pénz felhasználásának sorsát és azt sem, hogy mekkora összeg származott a lakosság közvetlen befizetéséből és mekkora a felperesi támogatásból.

A sérelmezett mondat második részét akként értelmezte, hogy a cikk közlése szerint a városvezetés által a ...ba fektetett 600 millió forint eltűnt. Köztudomású ténynek tekintette, hogy a ... működési engedélyét az MNB 2015 tavaszán felfüggesztette, majd a Fővárosi Törvényszék elrendelte a cég felszámolását. A kártalanítási összegek maximálisan 6 millió forint és 30 millió forint között kerültek megjelölésre, a nem ... kötvények és egyéb befektetések esetében a kártalanítás maximális összege 30 millió forint volt. A csatolt felszámoló biztosi levél kapcsán rámutatott, hogy a levél szintén az arányos teljesítés lehetőségét tartalmazza. Kiemelte, hogy a felperes által előadott 2015. nyári kifizetési határidő eredménytelenül telt el, a felszámoló a felperes követelését ugyan elismerte, de nem állapítható meg, hogy a befektetésre átadott összeg mekkora részét fizetik vissza, és a megvásárolt, számlán nyilvántartott dematerializált értékpapírokat mikor vezetik át a felperes

KELER számlájára. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy a felperes az ítélet meghozatalakor, illetve a cikk 2015. október 23-i megírásának időpontjában sem rendelkezett az összeggel vagy az érte vásárolt értékpapírokkal és azt sem tudta, hogy az értékpapírok léteznek-e, vagy fiktív tranzakció áll a háttérben. Nem lehetett továbbá azt sem tudni, hogy van-e vagyon a felszámolásban a felperesi követelés teljesítésére. A befektetett összegek megtérülésének korlátozott mértékét szintén köztudomású tényeknek tekintette. Megítélése szerint ilyen körülmények között használhatta az alperes az „eltűnt” kifejezést, amely tekinthető erőteljes kifejezés használatának a bizonytalan jogi és ténybeli helyzetre, de nem minősíthető valótlan tényállításnak.

Indokolása szerint valós tény hamis színben való feltüntetése sem volt megállapítható. A nem működő közalapítvány és a 600 milliós befektetés között szerző által meghúzott párhuzam olyan retorikai fogás, amely a bizonytalan helyzetet domborítja ki. Ebben a minőségben hamis látszatkeltést nem valósít meg. Mindezekre tekintettel a keresetet elutasította.

A perköltségről a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján határozott.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesnek a felperesi kereset szerint történő marasztalását, másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára. Fellebbezését arra alapította, hogy a részben hibásan megállapított tényállásból az elsőfokú bíróság helytelen következtetésekre jutott.

Kifogásolta, hogy az ítélet indokolásában pontatlanul rögzítette az elsőfokú bíróság a tényállást: a felperes nem 48.171.000 forintot és 6.391.000 forintot adott át az időközben felszámolás alá került ...-nek, hanem 480.000.000 forintot és 63.000.000 forintot. Hangsúlyozta, hogy az alperes állításai, miszerint a közalapítvány és az általa kezelt - helyesen - 1,7 milliárd forint közpénz, illetve a közel 600 millió forint eltűnt, a cikk egészéből következően nem értékítélet, hanem tényállítás. Kiemelte, hogy a felperes nem azt az alperesi állítást sérelmezte, hogy a közalapítvány eltűnt, hanem azt, hogy az utépítési hozzájárulások és a milliárdos önkormányzati hozzájárulás, a közvagyon eltűnt. Alaptalanul következtetett ezért az elsőfokú bíróság a felperesi önkormányzat legitimációjának hiányára.

Mivel az elsőfokú bíróság tényállásában megállapította, hogy a felperesi önkormányzat által juttatott összegekből valóban megépült 163 utca 2002-2006. között, ezért nem lehetett valós az az alperesi állítás, miszerint az utépítési hozzájárulások és az önkormányzati közvagyon eltűnt. Sérelmezte változatlanul az „elmúlt években” kifejezés értelmezését is.

A ...ba fektetett 600 millió forint sorsa körében kifejtette, hogy a jelen esetben nem irányadóak az ítéletben felhívott, elsőfokú bíróság által köztudomásúnak tekintett hírek. Az ítéletben rögzített köztudomású tények a ... lakossági kötvényeivel összefüggésben lehetnek relevánsak, ezzel szemben a ... a felperes államkötvényeit kezelte, mely a lakossági kötvényekkel ellentétben más megítélés alá esik a felszámolás során. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az általános jellegű információkat a ... kapcsán összemosta a konkrét tényállással. Hangsúlyozta, hogy az eljárás során csatolt felszámolóbiztosi levél értelmében a felszámolóbiztos megállapította, hogy a felperes értékpapír számláján mely értékpapírok állnak rendelkezésre, rögzítette azt is, hogy ezek nem képezik a felszámolás részét. Az eljárás során felperes nyilatkozott arra, hogy a ... által kezelt felperesi államkötvények kifizetése bármelyik nap megtörténhet, ami a fellebbezéshez csatolt igazolás szerint meg is történt. Mindezekből következően nem felelt meg a valóságnak az az állítás sem, miszerint a 600 millió forint, amit a városvezetés a ...ba fektetett, eltűnt és az ezzel ellentétes elsőfokú bírósági következtetés pedig álláspontja szerint megalapozatlan volt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival teljes mértékben egyetértett. Kiemelte, hogy a ...nak átadott összegek tekintetében elírás történhetett, az alperes annak megfelelően írta meg a cikket, ami a cikk

megírásakor ismert állapot volt, a későbbi fejlemények helyreigazításra nem adnak alapot.

A fellebbezés részben alapos.

A felperes helyesen hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság tényállása pontatlanul tartalmazott egyes pénzüsszegeket, ez azonban a helyreigazítási kérelem elbírálása szempontjából nem bírt jelentőséggel. Az elsőfokú bíróság a tényállást egyebekben helyesen állapította meg, a megállapított tényállást annyiban kellett csak egészíteni, hogy a sérelmezett cikk 2015. október 23-án jelent meg az alperesi honlapon.

Az elsőfokú bíróság helyesen idézte az alkalmazandó jogszabályokat ítéletében, az általa levont következtetésekkel a másodfokú bíróság azonban csak részben értett egyet.

Az útépitési hozzájárulással kapcsolatos közlésnél a felperes alappal kifogásolta az elsőfokú bíróság következtetését a cikk tartalmára és a keresetösségi joga hiányára. A PK 12., PK 13. számú állásfoglalások alapján abból kellett kiindulni a cikk tartalmának és ebből fakadóan a keresetösségi jog vizsgálatánál, hogy a cikk egészére, annak összefüggéseire tekintettel az átlagolvasó hogyan értelmezi a közlést, annak ki az érintettje. Az átlagolvasó értelmezésében a cikk felperesi önkormányzati bevételekre, annak közalapítvánnyal együtt történő eltűnésére vonatkozó közlést tartalmazott, a felperes érintettsége a közlésből ezért beazonosítható volt. Valótlan tartalom esetén a felperes az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján sajtó-helyreigazítási keresettel élhetett, ezért a keresetösségi jog hiányában történt kereset elutasításának nem volt alapja.

A sérelmezett közlést továbbá a PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel nem önmagában, hanem a cikk egészének összefüggésében kellett vizsgálni. Az átlagolvasó a cikk egésze alapján a sérelmezett közleményt - az elsőfokú bíróság megállapításával szemben - nem csupán akként értelmezi a felperesi önkormányzat vonatkozásában, hogy nem tudja, hol van a közalapítvány, hanem akként is, hogy az önkormányzat bevételeivel együtt tűnt el a közalapítvány. Erre erősít rá az elsőfokú bíróság által is helyesen idézett mondat, továbbá az „elbitangolt milliárdok” kifejezés a címben, illetve a felperesi önkormányzat ... üggyel kapcsolatos elveszettnek hitt befektetéseinek és az útépitési hozzájárulás pénzben összesített hiányként feltüntetése, valamint a pénzek kapcsán a szinonimaként használt „nem látni a nyomát”, „bottal ütik a nyomát”, „vitte magával a nyomát” kifejezések. A szövegkörnyezetben ez az önkormányzati útépitési hozzájárulás nyom nélküli eltűnésére utal. Az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az eltűnt közalapítvány, illetve pénzügyi beszámolók hiányában az útépitési hozzájárulások sorsa nem követhető, illetve a felhasználásról az adatokat csak később tették fel a honlapra. A cikkből nem az következik, miszerint nem lelhető fel a közalapítvány, ezért az útépitési hozzájárulási pénzek felhasználása sem ellenőrizhető, hanem az, hogy az útépitési hozzájárulási pénzek nyom nélkül eltűntek. A közalapítvány eltűnéséből azonban - a cikk erre vonatkozó közlései nélkül - önmagában ilyen következtetés még nem vonható le.

A cikkel szemben, melyben a szerző több mint 2 milliárd forint részeként 1,7 milliárd forint útépitési hozzájárulás eltűnésére utalt, a perben az alperes már nem állította és nem is bizonyította, hogy ez a pénz hiányozna. A perben nem vitás felperesi tényelőadás szerint az 1,7 milliárd forintot útépitésre felhasználták. Ezért annak valótlan állításáért, hogy ez az 1,7 milliárd forint útépitési hozzájárulás eltűnt, az alperes helyreigazításra volt köteles. Az alperes csatolta az ide vonatkozó adatokat, és nem volt vitatott az az elsőfokú bírósági ítéleti ténymegállapítás, hogy a felperesi önkormányzati bevételből 1,7 milliárd forintot az önkormányzat 163 utcájának burkolattal ellátására fordítottak, ezért e körben az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a valós tények közlését is elrendelte a rendelkező részben foglaltak szerint, az eredeti helyreigazítási kérelem

korlátaira figyelemmel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást a kereset elutasításáról, de a másodfokú bíróság ennek eltérő indokait adta.

Nem volt vitatott, hogy a felperesi önkormányzat által alapított közalapítvány az önkormányzat címén nem volt már elérhető, részére iratot kézbesíteni nem lehetett, az alperes által csatolt nyilvántartási kivonat szerint pedig más címmel nem rendelkezett, pénzügyi beszámolót nem nyújtott be és fellelhetőségéről a felperes sem tudott. Ebből logikusan levonható volt az a cikkben megjelenő következtetés, hogy a felperesi önkormányzat által alapított közalapítvány eltűnt. Az ilyen nem nyilvánvalóan alaptalan következtetés, a fenti körülményekre tekintettel helyreigazítást nem alapozott meg, nincs jelentősége annak, hogy a közalapítványt nem törölték.

A felperes helyreigazítási kérelme annak helyreigazítására is irányult, hogy nem a jelenlegi, hanem az előző polgármester önkormányzati ciklusa alatt használták fel a közalapítványon keresztül az útépítési hozzájárulásokat. A cikk nem szól az útépítési hozzájárulás felhasználásáról, hanem éppen a fel nem használt önkormányzati bevételek hiányára utal. Másrészt a keresetet nem a polgármester hanem az önkormányzat terjesztette elő, és a felperesi önkormányzat mint elkülönült jogi személy megítélése szempontjából közömbös, hogy ki volt a vezetője a közalapítványon keresztüli útépítési hozzájárulás felhasználásakor. A PK 12. számú állásfoglalás alapján az érintett személy megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanság esetén helyreigazításnak nincs helye, a helyreigazítási kérelem így e körben sem volt alapos. Nem volt ezért annak sem jelentősége a fellebbezésben hivatkozottak, illetve az elsőfokú ítéletben foglaltakkal szemben, hogy az „elmúlt évek” alatt az átlagolvasó milyen időintervallumot érthetett.

A felperesi önkormányzat megítélése szempontjából szintén közömbös az, hogy a hiányzónak állított 1,7 milliárd forintnak mekkora része útépítési hozzájárulás és mekkora része egyéb önkormányzati forrás, ezért a PK 12. sz. állásfoglalásra figyelemmel helyreigazítás e körben sem volt elrendelhető.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak a 600 millió forint ... felszámolásában lévő értékkel kapcsolatos döntésével is az alábbiakra figyelemmel.

A PK 12. sz. állásfoglalásban foglaltakra tekintettel nem lehet szövegösszefüggéséből kiragadottan értelmezni a több mint 2 milliárd forint részeként a 600 millió forint eltűnésére vonatkozó közlést. Az elsőfokú ítéletben idézett köztudomású tények közül a felszámolás tényének és a követelés megtérülése bizonytalanságának volt elsősorban jelentősége.

Az e részben vitássá nem tett ítéleti tényállás szerint a felperesi önkormányzat szerződést kötött a ...-vel, a társaság a szerződés lejáratakor nem teljesített a felperes részére, ezért az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy a cikk megírásakor nem lehetett tudni, vajon a felperesi önkormányzat hozzájut-e a ...-vel szembeni szerződés szerinti pénzeszköz vagy értékpapír kiadására irányuló követeléséhez. A cikk ugyanis 2015. október 23-án kelt, ehhez képest a felszámoló biztos 2015. novemberi levele későbbi, és abból az tűnt ki, hogy a felszámoló biztos vizsgálatot folytatott a pénzügyi eszközökön túl arra is, hogy rendelkezésre állnak-e az értékpapírok. A fellebbezésben írtakkal szemben ezért nem volt jelentősége annak, hogy a felperesnek államkötvény értékpapírai voltak a felszámolás alatt álló cégnél. A felszámolóbiztos ugyanis a pénzügyi eszközök és az értékpapírok körében is vizsgálatot folytatott. A felperes maga is elismerte, hogy az önkormányzat értékpapírjait nem szabályosan kezelték, azok a ... saját számláján maradtak (3. sz. jkv.). A

felszámoló leveléig a felperes sem rendelkezett biztos információval arról, hogy az értékpapírok ténylegesen rendelkezésre álltak. Ezt a vizsgálatot a felszámoló a novemberi levél szerint lezárta, ennek eredményéről azonban a felperest csak a cikk megjelenése után tájékoztatta.

A cikk egészéből kiderült, miszerint az önkormányzat pénzét az ellenzék kereste a ... felszámolásban, ezért az átlagolvasó sem következtethet a felszámolás tényéből másra, mint arra, hogy az önkormányzat pénz vagy értékpapír követelése nem biztosan térül meg, ezért az egyelőre nincs meg, eltűnt, keresik. Az eltűnés ebben az összefüggésben a megtérülés fennálló bizonytalanságára utaló értékelést fejezett ki, mely a fentiekre tekintettel tényekből, az adott helyzetnek megfelelő, okszerűen levont következtetés volt. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az eltűnt kifejezés ebben az összefüggésében nem helyreigazítható, mivel nem tényállítás, hanem értékelést tartalmazó következtetés.

A felszámoló vizsgálatának lezárása, valamint annak közlése, hogy a felperes tulajdonában álló államkötvényeket tart nyilván, majd azokat a megfelelő számlára átvette, mind a felszámolási eljárás cikket követő fejleménye, melyek helyreigazításra nem adnak alapot.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az útépitési hozzájárulással kapcsolatos részben a rendelkező részben foglaltak szerint a keresetnek e részben helyt adva megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A felperes öt pontban kért helyreigazítást, a kérelme voltaképpen két fő témára, az útépitési hozzájárulás és a felszámolásban lévő cégtől követelt önkormányzati vagyponra vonatkozott. A kért és elrendelt helyreigazítást, valamint a sérelmezett részeket, a helyreigazítás terjedelmét figyelembe véve a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felek pernyertessége egyenlő arányú. A perkiöltségről ezért a Pp. 81. § alapján úgy határozott, hogy a felek az elsőfokú és a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk kötelesek viselni.

A bíróság a le nem rótt kereseti és fellebbezési illetékről a felek egyenlő arányú pernyertességét-pervesztességét figyelembe véve a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott. A kereseti és fellebbezési illeték felét, azaz 42.000,- forintot a szerkesztőség jogképessége hiányában az alperesi portált üzemeltető természetes személy köteles megfizetni. A fennmaradó 42.000,- forint kereseti és fellebbezési illeték a felperes személyes illetékmentessége folytán az állam terhén marad.

Budapest, 2016. május 13.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: